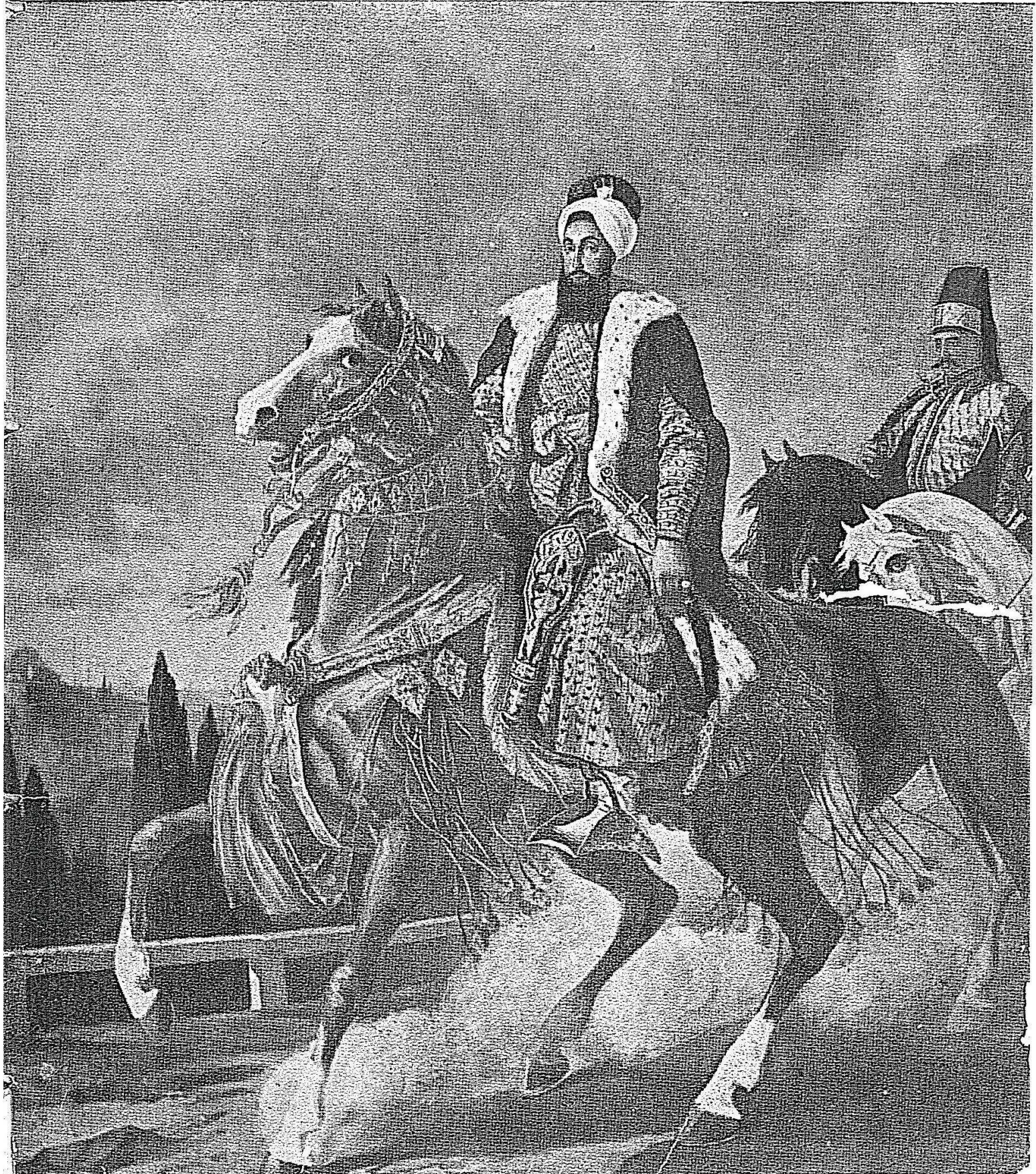

TARİH

Dünyası

ÖN KAPAK : Selim III ün Topkapı Sa-
rayındaki bir tablosu; ARKA KAPAK :
Ferriol'ün 1714 te basılan albümünden
«Hamamdan sonra» tablosu.

TARİH

Dünyası

15 günde bir çıkar

★ Yıl 1 — Sayı 2 1 Mayıs 1950 ★

Sahipleri: Niyazi Ahmet Banoğlu -
İ. Atis ★ Yazı işlerini fiilen idare eden:
Niyazi Ahmet Banoğlu ★ İdarehâne: İs-
tanbul, Nuruosmaniye cad. No. 57, Şaka
Matbaası 3 üncü kat, Telefon: 21649 ★
Abone şartları: Seneliği 12, altı aylığı 6
lira. Nüshası 50 kuruştur ★ Dizildiği ve
basıldığı yer: ŞAKA Matbaası, İstanbul.

Keçecizade Fuat Paşanın Nükteleri

Nükteleri ve hazırcevaplığı ile meşhur olan Keçeci Zade İzzet Fuad Paşanın bu sahifede güzel fıkralarını okuyacaksınız. Fuad Paşa, büyük siyasî hâdiselerde rol oynamış bir diplomatımızdır.

Keçeci Zade İzzet Fuad Paşa

Yabancı memleket sefirlerinin bulunduğu bir hususî mecliste konuşuluyordu. Bir ara o zamanki devletlerin kuvvetlerinden bahsedildi. Bu münasebetle Fuad Paşa onlara şöyle dedi: «En kuvvetli devlet Osmanlı devletidir. Çünkü senelerden beri siz dışardan, biz içerden yıkmaya çalışıyoruz da gene yıkamıyoruz!»

Abdülaziz, bir gün kendisiyle Âli ve Mütercim Rüştü Paşalar arasında ne fark olduğunu sormuş. Fuad Paşa şu cevabı vermiş: «Bir ırmak kenarına indiğimizde karşı yakaya geçmek için bir köprü kurulduğunu görsem ben hemen köprüye saldırırım. Âli Paşa köprüünün sağlam olup olmadığını tetkike başlar ve geçid arar. Rüştü Paşa ise bir alay asker geçmedikten sonra köprüye ayak basmaz!»

Fransa seyahatinde Abdülâziz ile birlikte üçüncü Napoléon'un sofrasında bulunuyorlarmış. O zamanlar gene Yunanlıların isyanıyla bütün dünyayı meşgul eden Girid meselesinden bahis açılmış. Üçüncü Napoléon: — Başımıza bir dert olan şu adayı bir müşteri bulup satmanız. diye Fuad Paşaya takılmış. Fuad Paşa: — Güzel bir fikir, Sir! deyince İm-

parator: — Kaça satardınız? Sualini sormuş. O da şu cevabı vermiş:

— Aldığımız fiyata!

Girid'in yirmî beş senelik münarebe ile alındığını ve Türk kanı pahasına mal olduğunu üçüncü Nopaléon da bilirdi.

Devletin para buhranına çare aranıyor. Saraydaki altın eşyanın paraya çevrilmesi düşünülmüş ve bunu Abdülâziz söylemek cesaretini Fuad paşa göstermiş. Abdülâziz bu teklife kızarak: «demek ki saraylıların su içtikleri altın tasları da fazla görüyorsunuz!» diye söylemiş, bunun üzerine Fuad paşa demiş ki: — Padişahım, yarın, Tanrı göstermesin, bu memlekete düşman girince bizier

Efendimizin rükâbına sarılarak Konya ovalarını tuttuğumuz zaman Hanımsultanlar bu altın taslarla ayrılık çeşmesinden mi su içecekler?..»

Abdülâziz Mısır'a gittiği zaman Fuad Paşa seraskerdi ve yanında bulunuyordu. Vapurdan inildiği zaman hükümdar ile kendisine ve Mısır valisi İsmail paşaya birer at hazırlanmış olduğunu görünce Fuad paşa, halka, Abdülâzizin yanında Mısır valisini küçük göstermek için «ben padişahımın yanında ata binemem diye yayan yürümeğe başlamış ve bu suretle İsmail paşayı da istemeye istemeye yayan yürümeğe mecbur etmişti.

Zamanındaki vezirlerden Hamdi Paşa, bir haksız işinden dolayı mahkemeye çağırılmış, fakat bir vezirin mahkemeye çağırılmasını o zamanın anlayışına göre bir türlü hazmedemiyerek bundan şikâyet etmek üzere sadrâzam bulunan Fuad Paşanın odasına girmiş. Fuad Paşanın kendisini görünce ayağa kalkmayışına çâ nı sıkılarak yüksek sesle: «Efendim, vaktiyle vezirlerden biri sadrâzamların yanına gelince sadrâzamlar o zatı binek taşından karşılardı.» Demiş.

Fuad Paşa da hiç istifini bozmadan şu cevabı vermiş: «Evet, öyle idi. Fakat haksızlık yapan vezirlerin boyunlarını da o dediğiniz sadrâzamlar binek taşında vurdururlardı.»

Abdülâzizin Avrupa seyahatine o zaman hariciye nâzırı bulunan Fuad Paşa da beraberlerinde idi. Yanlarında bir gemi dolusu saray hizmetçisi de vardı. Aralarında kebabçı başı, pilâvcı başı, hamurcu başı ve bir çok ağalar da bulunuyordu. Gemi Tuluza vardığı zaman karşılamaya gelenler arasında Tuluz deniz kumandanı olan Fransız Generalinin madamı da rıhtımda bulunuyormuş. Bizim iriyarı köstekli ahçılar ve ağalar o zamana kadar benzerini pek görmedikleri dekolte madamın etrafını çevirmişler, pala bıyıklarını burarak hovardalığa başlamışlar. Vapurdan bu hali gören, madamın sı-

kıldığını anlayan Fuad Paşa hemen rıhtıma atlıyarak ağaları kovmuş ve madama demiş ki:

— Geçen yıl kolera baskınına uğramıştınız! Bu sene de Osmanlı akınına!

Zarif Fransız kadını da şu cevabı vermiş:

— Bu, onu telâfi eder, ekselâns!

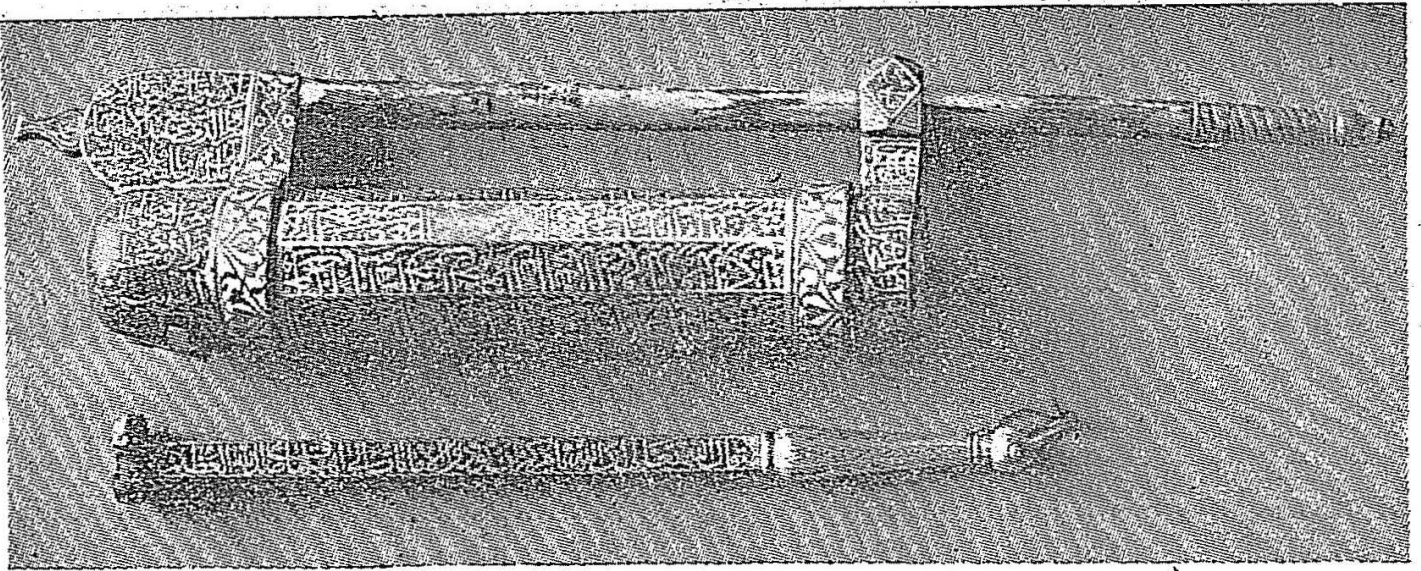

Keçecizade Fuad Paşa Rusyada elçi iken Çar birinci Nikola ile çok dost olmuştu. Sık, sık buluşurlardı: Çar bir gün kendisine Peygamber Hazreti Muhammed'in mi'racı çıkması meselesinden bahsediyordu. Paşanın şakayı sevdiğini, nükteci ve hazır cevap olduğunu bildiği için kendisine lâtife yollu sordu:

— Acaba Hazreti Muhammed gök

İzzet Fuad Paşanın gençlik resimlerinden biri

Kâbei Muazzama'nın Altın Kilit ve Anahtarları

«Tarih Dünyası»nın sahifesini süsleyen bu mübarek san'at eseri, Kâbei Muazzama'nın altın kilit ve anahtarıdır. Üçüncü Ahmed tarafından Türk san'atkârlarına yaptırılmış ve Kâbe'ye gönderilmişti. Kilit üstüne nefis bir sülüs ile ve altınla kakma olarak ihlâs ve kürsî âyetleri, dualar, anahtarının üstüne de «Emanetleri ehillerine veriniz» anlamına gelen bir âyet yazılmıştır. Şimdi Topkapı sarayında 2263 numarada kayıtlı bulunan bu kıymetli Türk şaheseri, 1939 yılında Amerika'da açılan Milletlerarası sergide teşhir edilmiş ve büyük bir alâka çekmişti. Müzede 2251, 2252, 2274 numaralarda kayıtlı İkinci Bayazıd, Kanunî, Üçüncü Murad ve Üçüncü Mehmed'in Kâbe'ye hediye ettikleri kilitler de san'at değerleri bakımından fevkalâde kıymetlidirler.

Osmanlı halifelerinin ve Osmanlı Türklerinin Kâbe'ye ve Peygamberin merkadine ve Haremeyne yaptıkları hediyelerin ve bağışların kıymetleri, en kuvvetli mühayyileleri bile çatlatacak kadar yüksektir. Şeyhülislâm Mehmed Efendi mani olmasaydı Birinci Sultan Ahmed Kâbe'yi altın ve gümüş tuğla ile yaptıracaktı. Mimar Sinan ve Mimar Mehmed Ağalar da Kâbe hâdimi olmakla iftihar ederlerdi. Kâbe ve Peygamberin ravzası onların zamanında da tâmir edilmişti.

yüzüne hangi merdivenden çıkmıştı?

Fuad Paşa gülümsüyerek derhal şu cevabı verdi:

— Hazreti İsanın çıktığı merdivenden, Sir!

Fuad Paşa sadrâzam iken Hocapaşa semtinde büyük bir yangın olmuştu. Paşa bundan istifade ederek caddeleri genişletmiş, Divanyolunu şimdiki haline koymuş ve kaldırımlar da yaptırmıştı. Fakat o zaman bir çokları «gâvur işidir» diye bu yenilikleri lüzumsuz buluyor ve homurdanıyordu. Bu vesile ile Fuad Paşanın aleyhinde söylenenler arasında şehremini meşhur ihtisab ağası Hüseyin Bey de vardı. Bir gün Hüseyin Bey Fuad Paşaya o civarda bir sokakta restge-

— Sayenizde sokaklar ve kaldırımlar pek rahat ve pek güzel oldu Paşa Hazretleri.. diye hulûs çakmıya başlar.

Fuad Paşa taşı gedigine koyar.

— Evet, o kaldırımlar bize atılan taşlardan yapıldı!

AV ve TURİZM

Av mevsiminin başlangıç tarihi olan Ağustosdan itibaren 15 günde bir çıkmaya başlayacaktır. Türkiye ve dünya avcılığı ile Av turizmi hakkında en enteresan yazı ve resimlerle çıkacak olan bu mecmua, bütün okuyucuları tatmin edecek nefaset ve olgunlukta olacaktır. Bâyi ve abone olacakların şimdiden isimlerini yazdırmaları rica olunur.

Çıkarar: Niyazi Ahmet Banoğlu